N°7247
Entrée le 28.11.2022
Déclarée recevable
Président de la Chambre des Députés
(s.) Fernand Etgen
Luxembourg, le 28.11.2022

Här Fernand Etgen
President vun der Chamber

Lëtzebuerg, de 28. November 2022

Här President,

Esou wéi den Artikel 80 vum Chambersreglement et virgesäit, bieden ech Iech, dës parlamentaresch Fro un d'Madamm Gesondheetsministesch ewéi un de Minister fir Educatioun, Kanner a Jugend weiderzeleeden.

Mengen Informatiounen no wier den taux de suicide vun de Jugendlechen an deene leschte Méint geklommen. De Gros vun dëse Persounen wier männlech gewiescht.

An deem Kontext wéilt ech folgend Froen un d'Regierung stellen :

- Kann d'Regierung bestätegen datt den taux de suicide an de leschte Méint bei de Jonken geklommen ass ?
- Wéi een Alter hunn dës jonk Leit ? Wéi ee Geschlecht ? Kann d'Regierung bestätegen datt de Gros vun deenen déi sech d'Liewe geholl hunn männlech war ?
- Sinn der Regierung d'Ursaachen bekannt déi des jonk Leit op dee Wee gedréckt, hunn ?
- Sinn am Nachhinein Virzeechen bekannt, unhand vun deenen een d'Suiciden hätt kéinten verhënneren ?
- Gëtt eng genau Analyse gemaach, wou a wéini d'Suiciden verheeft virkomm sinn/ virkommen ?
- Ginn et Statistiken déi weisen wéi d'Situatioun virun, wärend an no der Covid-Pandemie evoluéiert ass ?
- Wëssend datt de Suicide-Plan National vir d'Joren 2015 bis 2019 an d'Liewen geruff ginn ass, wat gesäit d'Regierung elo um Niveau Preventioun vir ? Wou kann een déi Jonk déi a Gefor sinn gezielt erreechen ?

Här President, ech bieden Iech, mäin déifste Respekt unzehuelen.

Nancy Arendt ép. Kemp

Deputéiert

LE GOUVERNEMENT
DU GRAND-DUCHÉ DE LUXEMBOURG
Ministère de la Santé

Gemeinsam Äntwert vun der Madamm Gesondheetsministesch an vum Minister fir Educatioun, Kanner a Jugend op d'parlamentaresch Fro n° 7247 vum 28. November 2022 vun der honorabeler Deputéiert Madamm Nancy Arendt.

1. Kann d'Regierung bestätegen datt den taux de suicide an de leschte Méint bei de Jonken geklommen ass ?

Den Taux de suicide gëtt un Hand vun den Donnéeën aus dem Doudesursaachenregister aus de Joren 1998 bis 2022 berechent.

D'Daten (Stand 21. Dezember 2022) vun 1998 bis 2021 sinn validéiert, déi vum Joer 2022 sinn nach provisoresch.

Fir deen gefroten Taux z'ermëttelen gëtt den Code "X60-X84-Suizid a selwerverschëllt Verletzungen" (Y10-Y34 - Event vun onbestëmmter Absicht ginn net gekuckt) gekräizt mat den Donnéeën ob et sech em en Résident aus Lëtzebuerg handelt (net Awunner déi am Land stierwen ginn net berücksichtegt) deen zwëschen 10 an 19 Joer aal ass. Den Doudesursaachenregister huet kéng Informatiounen zu Fäll wou Persounen am Ausland gestuerwen sinn. (zB. Wann se an eng Klinik an d'Ausland transferéiert sinn an do verstuerwen sinn).

An de Joren 2021 an 2022 bis zum Datum vum Extrait vun den Donnéeën sinn keng Doudesfäll mat dësen Kriterien enregistréiert ginn.

2. Wéi een Alter hunn dës jonk Leit ? Wéi ee Geschlecht ? Kann d'Regierung bestätegen datt de Gros vun deenen déi sech d'Liewe geholl hunn männlech war ?

Déi lëscht Suiciden bei jonken Leit tëschent 10 an 19 Joer wéi se am Doudesursaachenregister enregistréiert sinn, sinn op d'Joer 2020 zeréckzeféieren. Hei sinn Suiciden vun 3 jonken Männer vun 18 respektiv 19 Joer festzestellen.

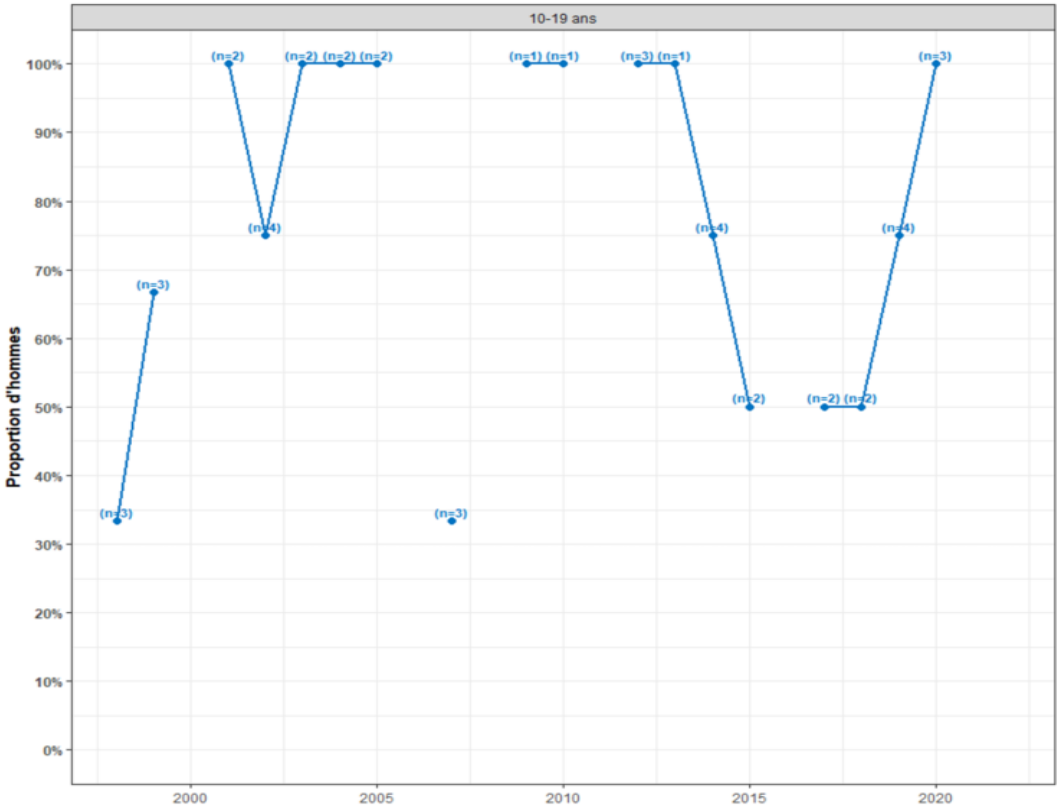

Figure 1. Pourcentage d'hommes dans les suicides chez les 10-19 ans entre 1998 et 2022 *(population résidente, codes* X60-X84*)*N.B. : le nombre indiqué entre parenthèse pour chaque année correspond au nombre total de suicides (hommes et femmes)

Déi historesch Donnéeën hei uewen weisen datt d'Suiciden bei 10-19 Joer alen Leit meeschtens Männer betrëfft: 75% vun den 10 bis 19 Joer al Leit, déi tëscht 1998 an 2022 Suizid begaangen haten, woren Jongen.

3. Sinn der Regierung d'Ursaachen bekannt déi des jonk Leit op dee Wee gedréckt, hunn ?

Der Regierung sinn déi konkret Ursaachen net bekannt aus wéi enge Grënn dës 3 jonk Männer sech d'Liewe geholl hunn.

4. Sinn am Nachhinein Virzeechen bekannt, unhand vun deenen een d'Suiciden hätt kéinten verhënneren ?

De Suizid ass d'Resultat vun komplexen Interaktiounen tëschent Risiko-Faktoren an Protektiouns-Faktoren. Mir wëssen och dat all Suizid z'évitéieren ass an dat d'Handlungsméiglechkeeten, d'Suizid-Unzuel signifikant ze reduzéieren, existéieren.

Virzeechen existéieren ëmmer, sinn awer net offensichtlech. Dobäi kënnt dat een Virzeechen nach keen däitlechen Hiweis ass op eng Suizid-Intentioun. Awer wat méi Virzeechen ze erkennen sinn, desto méi wichteg ass et den betraffenen Jugendlechen unzeschwätzen an professionell Hëllef do bäizehuelen.

Folgend Virzeechen sinn ëmmer eescht ze huelen: iwwer Suizid schwätzen an/oder konkret den Wonsch nom Doud auszedrécken, Réckzuch vun Frënn an beléiften Aktivitéiten, Opraumen an Verschenken vun beléiften Géigestänn, an onerwaarten Situatiounen Äddi soen, permanent Beschäftegen mam Thema Doud, no Stierfmethoden recherchéieren, massiv Erliewen vun Kränkungen, onerkläerlecht ongewéinlecht Risikoverhalen oder soss opfälleg Veränneerungen an sengem Verhalen.

5. *Gëtt eng genau Analyse gemaach, wou a wéini d'Suiciden verheeft virkomm sinn/ virkommen ?*

D 'Donnéeën vum Doudeschäin an aus der Analyse vun den Médecins-légistes no enger Autopsie médico-légale kennen an ville Fäll méi genee Ëmstänn vum Doud festleeën, an de meeschten Fäll och den ongeféieren (wann net genee gewossten) Zäitpunkt vum Doud.

Fir déi 3 Suiciden vun 10-19 Joer alen Männer am Joer 2020 ginn et folgend Resultater:

Année	**Nombre de suicide chez les 10-19 ans**	**Sexe**	**Age (années)**	**Lieu du suicide**	**Moment du suicide**
2020	3	H/H/H	18/19/19	domicile/route/domicile	Idem date de décès pour les 3 décès
2021	0				
2022 (provisoire)	0				

6. Ginn et Statistiken déi weisen wéi d'Situatioun virun, wärend an no der Covid-Pandemie evoluéiert ass ?

Année	Nombre de suicide chez les 10-19 ans	Sexe	Age (années)
2017	2	F/H	17/19
2018	2	F/H	17/18
2019	4	H/H/H/F	15/17/19/16
2020	3	H/H/H	18/19/19
2021	0	-	-
2022 (provisoire)	0	-	-

7. Wëssend datt de Suicide-Plan National vir d'Joren 2015 bis 2019 an d'Liewen geruff ginn ass, wat gesäit d'Regierung elo um Niveau Preventioun vir ? Wou kann een déi Jonk déi a Gefor sinn gezielt erreechen ?

Um Niveau Suizidpreventioun bei den Jonken gesäit d'Regierung am Kader vun den Folge-Aktiounen vum Suizidpreventiounsplang 2015-2019 vir, d'Preventioun ze verbesseren andeem den Zougang zu den jugendpsychiatreschen, souwéi psycho-sozialen Servicer verbessert gëtt. Sou soll d'Kollaboratioun tëschent dem Service National vun der Jugendpsychiatrie, den Strukturen vun der Aide à l'Enfance an dem Office National de l'Enfance renforcéiert ginn. Ziel wier, d'Evaluatioun souwéi d'Prise en Charge vun den Jonken, déi eng akut oder latent suizidal Symptomatik opweisen, ze renforcéieren.

D'Präventioun ass ee vun den Haaptpiliere bei der Ënnerstëtzung vum Bien-être an der mentaler Gesondheet, deen déi Professionell aus der gesamter Schoulcommunitéit viséieren. Et bestinn eng ganz Rëtsch Projeten a Prozeduren, déi geziilt agesat ginn, fir déi Jonk a Gefor ze erreechen. Heibäi geet et haaptsächlech ëm d'Förderung vun de sozio-emotionale Fäegkeeten wéi och déi fréi Identifikatioun, Bewäertung, Betreiung an de Suivi vu Persounen, déi e Suizidverhale weisen.

Am Kontext vun der Suizidpräventioun ginn an all Lycéeën Multiplicateure fir de "Premiers Secours en Santé Mentale – PSSM" forméiert, déi ganz cibléiert d'Unzeechen an d'Risikofacteure

bei de Jonken, awer och bei den Erwuessenen aus der Schoulcommunitéit erkennen an doropshin agéieren. Zil heibäi ass et, sou séier wei méiglech dës Risikopersounen ze identifizéieren an hinne professionell Ënnerstëtzung unzebidden.

Duerch d'Ausbildung vun enger grousser Unzuel vu PSSM-Secouristen, 500 bis d'Joer 2025, wat ronn 10 % vun dem gesamte Personal aus de Lycéeën ausmécht, inklusiv d'Enseignanten, kréien déi Persounen, déi an emotionaler Nout sinn, d'Méiglechkeet, vun enger Uspriechpersoun identifizéiert a gehéiert ze ginn. Et geet dobäi och dorëms, den Tabu vun de mentale Gesondheetsproblemer ze verréngeren an d'Schoulgemeinschaft méi opmierksam ze maachen op déi psychologesch Schwieregkeeten, déi souwuel d'Schüler wéi och d'Aarbechtskolleege kënne begéinen.

Am Kontext vun der Enttabuiséierung vu Problemer ronderëm d'mental Gesondheet leeft och de Projet #ShareYourCloud, eng Kooperatioun tëscht dem MENJE, dem CHDN an dem Gesondheetsministère. Dëse Projet gëtt de Jonken d'Méiglechkeet, hiert mentaalt Wuelbefanne via den Hiewel vun der Konscht (an all senge Formen) ze exterioriséieren a gläichzäiteg, duerch eng Peer-to-Peer-Approche, hir Matschüler iwwert d'Thema vun der mentaler Gesondheet ze sensibiliséieren.

E weidere Volet betrëfft d'Mise en place vun enger Équipe de Postvention (EPV) an all Lycée. Postventioun ass ze verstoen als eng Interventioun fir déi Hannerbliwwen, déi e léiwe Mensch no engem Suizidfall verluer hunn, an hirem Trauerprozess ze ënnerstëtzen an doduerch d'Imitatioun vum Suizidverhalen ze reduzéieren. D'Postventioun huet ënner anerem folgend Ziler:

- weider Suiziden ze verhënneren;
- d'Leed vun deenen Eenzelnen ze verréngeren;
- d'Gefill vu Sécherheet am eegenen Ëmfeld ze erhéijen;
- d'Kapazitéit an d'Resilienz, fir mat enger schwéierer Situatioun ëmzegoen, ze stäerken;
- de Retour an en normalen Alldag ze erméiglechen.

Konkret geet et bei der Postventioun och drëm, gëeegent Coping-Strategië bei de jonke Leit ze aktivéieren, fir de Verloscht besser kënnen ze bewältegen. Op dës Manéier kann d'Postventioun och als präventiv Moossnam definéiert ginn.

Eng lafend Offer, déi an dësem Zesummenhang net ongenannt däerf bleiwen, sinn déi psycho-sozial an edukativ Berodungsgespréicher, déi an all Lycée an de SePAS an de Services socio-éducatifs fir all Schüler accessibel sinn. Am Duerchschnëtt huelen d'Schüler tëschent 25 an 30 Berodunge pro Woch a pro Lycée an Usproch am Kontext vu perséinlechem Mal-être. Déi Haaptproblematike sinn déi folgend:

- Schoulstress;
- Angschtstéierungen;
- Gewalt;
- Depressiv Stéierungen.

Ausserdeem ass duerch Erhiewunge bei 36 Lycéeën am Fréijoer 2022 erauskomm, datt vun 100 Gespréicher am Mount, pro Lycée, am Duerchschnëtt dräi dovun d'Problematik vum Suizid concernéieren (Suizidgedanken, Suizidpläng, Suizidversich). Dës Beroodungsofferen erméiglechen de Professionellen, fréizäiteg dem Suizid entgéintzewierken an de Schüler eng adäquat, professionell Hëllefstellung unzebidden, ier et zum Versuch komme kann.

Doriwwer eraus erhofft sech d'Regierung erhofft natierlech och mam rezenten Accord betreffend den Remboursement vun den Psychotherapeuten, dat dës Aktioun och en Impakt op Suizid-Taux'en bei den Jonken wäert hunn, duerch en vereinfachten Zougang zu enger Psychothérapie. Weider Folge-Suizid-Preventioun-Aktiounen sinn den Ament nach am Gaangen am Kader vum zukënftegen nationalen Plang vun der mentaler Gesondheet ausgeschafft ze ginn.

Lëtzebuerg, den 18. Januar 2023

D'Gesondheetsministesch

(s.) Paulette Lenert